

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

УДК 327.82+316.77+004.738.5:341.232.7](510:5-11)

Лу Бай

КОНКУРЕНЦІЯ КИТАЮ ЗА М'ЯКУ СИЛУ В СХІДНІЙ АЗІЇ: СТРАТЕГІЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА ОЦІНКА ВПЛИВУ

***Анотація.** Сучасна нестабільність в світі підкреслює важливість застосування інструментарію “м'якої сили” для просування державних інтересів в інших регіонах світу. Ключовим прикладом у цьому контексті є стратегія м'якої сили Китаю, що забезпечується відповідними комунікативними та інформаційними можливостями цієї держави. Метою статті є оцінка ефективності стратегії Китаю у використанні різноманітних комунікаційних інструментів, йдеться про культурні обміни, медійні проекти, освітні програми, що реалізуються з метою посилення м'якої сили та впливу у Східноазійському регіоні. Проаналізовано, як Китай зосереджується на залученні та співпраці шляхом культурних обмінів, економічні ініціативи та розповсюдження цінностей. Визначено, що для регіону Східної Азії ключовим елементом цієї стратегії є ініціатива «Один пояс, один шлях», що спрямована на поглиблення економічної інтеграції та культурного обміну, що підкріплюється заходами у сферах освіти, науки, технологій, а також активною участю в міжнародних організаціях. Підкреслено важливість інформаційної політики та медійного простору у формуванні глобальної думки та позитивного іміджу про Китай, включаючи розширення медійного простору за кордоном через такі платформи як CGTN і Xinhua. Крім того, використання соціальних мереж та цифрових платформ для просування китайських поглядів та цінностей відіграє ключову роль у стратегії м'якої сили. Висвітлено ефективність м'якої сили Китаю в будівництві стійких міжнародних партнерств та зміцненні його становища в регіоні Східної Азії. Звернено увагу на виклики та перспективи такого підходу. Запропонована стаття може бути корисною фаховим дослідникам, аналітикам в царині дипломатії в Східній Азії, органам державної та місцевої влади. Майбутні дослідження будуть зосереджені на вивченні стратегії комунікації Китаю в контексті потенційної заборони китайських соціальних мереж у провідних країнах світу, зокрема, у зв'язку з очікуваною заборонаю TikTok у США.*

***Ключові слова:** м'яка сила; стратегія комунікації; Китай; Східна Азія; культурна дипломатія.*

DOI 10.34079/2226-2830-2024-15-39-55-65

Вступ. В останні десятиліття спостерігається стрімке посилення глобального впливу Китаю, що виходить далеко за межі економічного потенціалу чи військової потуги. Особливо помітним стає застосування Китаєм м'якої сили як ключового інструменту його зовнішньої політики, спрямованого на формування сприятливого іміджу та поширення свого впливу на міжнародній арені. М'яка сила, що об'єднує культурні, політичні, дипломатичні аспекти, набуває особливої ваги в контексті міжнародних відносин, зокрема в стратегічно важливому для Пекіна регіоні Східної

Азії. Відповідно постає нагальне завдання глибше дослідити, як Китай реалізує свою стратегію м'якої сили в Східній Азії, акцентуючи на засобах комунікації. Крім того, важливо приділити увагу аналізу конкурентної боротьби за м'яку силу між Китаєм та іншими ключовими гравцями в регіоні, розглядаючи це питання як критичний фактор у визначенні майбутнього геополітичного контексту Східної Азії. Значущість м'якої сили в сучасній геополітиці не може бути недооціненою, оскільки вона відіграє провідну роль в зміцненні дипломатичних відносин, формуванні політичних союзів та просуванні цінностей. В контексті Східної Азії Китай активно використовує широкий інструментарій м'якої сили, зокрема культурні обміни, освітні програми, зовнішню пропаганду та міжнародну допомогу в рамках покращення іміджу та зміцнення впливу на регіональному та глобальному рівнях. Ключовим питанням є визначення, як зазначені засоби комунікації сприяють формуванню позитивного сприйняття Китаю серед країн Східної Азії, а також як вони використовуються для досягнення стратегічних цілей КНР в цьому регіоні. Крім того, нагальним питанням є вплив Пекіна на регіональний баланс сил, а також як інші країни реагують на зростаючу присутність Китаю. Цей аналіз дозволить краще зрозуміти динаміку міжнародних відносин у Східній Азії та оцінити потенційні наслідки китайської політики для глобального балансу сил у XXI ст..

Огляд попередніх досліджень. Проблематиці м'якої сили Китаю присвячено низку робіт українських, китайських, дослідників інших країн. Г. Мен (Мен, 2020, с.77-131) зосереджується на аналізі стратегічних ідей Китаю та пропонує шляхи їх оптимізації. Автор розглядає історичний розвиток стратегічного мислення в Китаї, аналізуючи як внутрішні, так і зовнішні фактори, що впливають на формування політичної та економічної стратегії країни. Особлива увага приділяється сучасним викликам та перспективам, з якими стикається Китай у міжнародній арені. Пропонуються можливі шляхи оптимізації стратегічних підходів для підтримки його тривалого розвитку та зростання глобального впливу.

І. Ван (Ван, 2008, с.257-273) досліджує, як Китай використовує публічну дипломатію для зміцнення своєї м'якої сили на міжнародній арені. Автор аналізує різні ініціативи, такі як культурний обмін, міжнародні ЗМІ, освітні програми та культурну дипломатію, що дозволяють Китаю покращувати свій імідж та вплив у світі. Розглядаються успіхи та виклики, з якими стикається Китай у своїх зусиллях зі зміцнення м'якої сили, та визначено перспективи подальшого розвитку цієї стратегії.

В. Жанг (Жанг, 2010, с. 383–402) пропонує аналіз трансформації м'якої сили Китаю в комплексну національну силу. Автор досліджує, як культурні фактори, зокрема мова, мистецтво, кіно, література та інші аспекти культурної ідентичності використовуються для посилення національного іміджу та сприяння зовнішньополітичним цілям. Автор також висвітлює важливість культурної стратегії у формуванні глобального впливу та визначає виклики та можливості для Китаю у зміцненні його статусу як великої світової держави через культурну взаємодію та міжнародну співпрацю.

К. Занарді (Занарді, 2016, с.431–447) аналізує комплекс інструментів посилення зовнішньополітичного впливу Китаю в розрізі культурної дипломатії та військово-морської дипломатії. Автор визначає, як представництва Інституту Конфуція використовуються як інструмент культурного обміну та освітньої дипломатії для посилення позитивного іміджу Китаю у світі. Водночас, автор розглядає військово-морську дипломатію в ключі стратегічні зусиль Китаю по зміцненню своєї присутності на морях і використанню м'якої сили в цій сфері для досягнення цілей в площині міжнародного впливу.

П.Йе та Л.Альборноз (Йе та Альборноз, 2018, с.81–97) аналізують особливості м'якої сили КНР в ключі стратегій китайських медіа, на прикладі каналу CGTN-Español, який орієнтований на іспаномовні країни – в першу чергу, регіону Південної Америки. Автори розглядають, як ці медіа сприяють поширенню китайського погляду в латиноамериканських країнах, тим самим розширюючи м'який вплив Китаю. Робота відображає ефективність медійних ініціатив Китаю в зміцненні його культурної та політичної присутності за кордоном.

Ц.Чао (Чао, 2014, с.171–194) зосереджується на концептуалізації м'якої сили Китаю та викликах, з якими КНР стикається у спробах комунікувати свої цінності ідеології на міжнародній арені. Автор розглядає різноманітні форми та методи, через які Китай намагається реалізувати свою м'яку силу, включаючи культурні обміни, медійну присутність і дипломатію, а також аналізує критику цих підходів з боку міжнародної спільноти.

Ц.Чен (Чен, 2016, с.171–194) аналізує державні політики та стратегії м'якої сили Китаю через призму культурної активності держави. Автор розглядає, як Китай використовує культурні ініціативи, освітні програми та міжнародні медіа-проекти для підсилення свого глобального впливу та покращення іміджу на міжнародній арені. Особлива увага приділяється ролі Інституту Конфуція як інструменту культурної дипломатії. Наголошується на тому, що м'яка сила Китаю є частиною його більш ширшої стратегії зовнішньої політики та геополітичних амбіцій.

С.Даниленко та Л.Бай (Даниленко та Бай, 2020, 68-78) підкреслює, що Китай активно використовує публічну дипломатію та інструменти "м'якої сили" для налагодження міжнародних відносин та підвищення свого впливу. Аналізуються ініціативи, такі як культурний обмін, міжнародні ЗМІ та культурна дипломатія, які покликані сприяти позитивному іміджу Китаю та його впливу. Успіхи та виклики цієї стратегії обговорюються, а також визначені перспективи подальшого розвитку.

Р.Лос (Лос, 2023, с.135-149) досліджує сучасний стан та еволюція м'якої сили Китаю з точки зору східно європейської політології. Автор зосереджується на порівняльному аналізі між Китаєм та іншими державами у контексті міжнародних відносин. Робота розглядає, як Китай адаптує свої стратегії м'якої сили до змінюваних глобальних умов. Автор висвітлює виклики та критику, з якими Китай зіштовхується у своїх зусиллях з посилення впливу дії за комплексом м'якої сили.

М.Репникова (Репникова, 2022) аналізує механізми та ефективність м'якої сили Китаю, враховуючи сучасні геополітичні тенденції та технологічний розвиток. Досліджується, як Китай використовує цифрові платформи та соціальні медіа для поширення свого впливу та як це впливає на міжнародне сприйняття цієї держави в світі. Акцентовано, що важливою є оцінка внутрішньої та зовнішньої критики політики м'якої сили.

С. Бульбенюк (Бульбенюк, 2022, с.39–53) зосереджується на геополітичних і гео економічних стратегіях Китаю, що включають використання м'якої сили як засобу впливу на світовій арені. Автор аналізує, як Китай застосовує м'яку силу для просування своїх геополітичних і гео економічних інтересів, оцінюючи ефективність цієї стратегії в контексті ширшого дискурсу про міжнародні відносини та глобальну політику.

Л.Дорош та М.Яблонська (Дорош та Яблонська, 2021, с.22-27) поглиблюють дослідження концепції м'якої сили в контексті китайської зовнішньої політики – з акцентом на оцінку її ефективності та реакцію на сучасні глобальні виклики. Автори розглядають різноманітні інструменти, які Китай використовує для реалізації своєї

м'якої сили, включаючи культурну дипломатію, економічні ініціативи, освітні програми.

В.Кіктенко (Кіктенко, 2017, с.42–60) розглядає ширший аспект розширення геоекономічної впливу Китаю, аналізуючи його стратегії, цілі та вплив на глобальну економіку. Автор досліджує ключові фактори, які сприяли економічному успіху Китаю, включаючи інвестиційну політику, торгівлю, технологічний розвиток та міжнародне співробітництво, та розглядає, як ці аспекти впливають на баланс сил у світовій економіці.

О.Білоконь (Білоконь, 2014, с.157–159) розглядає концепцію м'якої сили в контексті зовнішньої політики КНР в ключі формування нового світового порядку. Автор аналізує, як Китай використовує культурні, економічні та дипломатичні інструменти для формування нового міжнародного порядку, що відповідає його національним інтересам. Автор виокремлює ключові аспекти китайської стратегії «м'якої сили, такі як сприяння культурному обміну, розширення мережі Інституту Конфуція за кордоном, активізація міжнародної торгівлі та інвестицій, а також участь у міжнародних організаціях з метою зміцнення глобального впливу Китаю.

П.Мателешко (Мателешко, 2023, с.93–100) зосереджується на конкретних механізмах та інституціях, через які Китай реалізує вплив м'якої сили в Україні. Автор досліджує такі інструменти як економічні відносини, культурний обмін, освітні ініціативи, а також політичні та соціальні стратегії, які Китай використовує для зміцнення свого впливу в Україні. Автор наголошує на значенні співпраці між країнами в таких сферах, як інвестиції в інфраструктуру, торгівля, наукові дослідження та освіта.

За результатами аналізу даного масиву попередніх досліджень можемо зауважити, що стратегія м'якої сили Китаю є комплексною, включаючи історичний розвиток, культурні ініціативи, освітні програми, міжнародні медійні стратегії, а також геополітичні та геоекономічні стратегії. Автори розглядають різноманітні аспекти китайської стратегії м'якої сили з акцентом на важливість культурної дипломатії, роль мережі Інституту Конфуція, вплив міжнародних медійних ініціатив. Попередні дослідження вказують на значення культурного обміну та культурної ідентичності у формуванні глобального впливу Китаю, в той час як освітні ініціативи, зокрема мережа Інституту Конфуція, слугують як інструменти для посилення м'якої сили країни на міжнародній арені. Водночас, стратегічне використання міжнародних медійних каналів та цифрових платформ підкреслює намагання Китаю розширити свій глобальний вплив та покращити міжнародний імідж. Аналіз також вказує на важливість геополітичних і геоекономічних стратегій у розширенні впливу Китаю, в т.ч. через інвестиційну політику, торгівлю, технологічний розвиток, міжнародне співробітництво. Попередні дослідження підкреслюють, що м'яка сила Китаю використовується як засіб досягнення більш широких геополітичних цілей та підтримки його статусу як великої світової держави. Однак, питання зусиль щодо збільшення впливу в Східноазійському регіоні, використовуючи різні стратегії комунікації та ініціативи в рамках покращення іміджу і посилення впливу потребує додаткового вивчення.

Метою статті є дослідження інструментів м'якої сили, що їх застосовує Китай в регіоні Східної Азії, йдеться про різноманітні комунікаційні стратегії та ініціативи в частині культурних обмінів, медіа, освітніх програм і економічної співпраці для посилення впливу.

Виклад основного матеріалу. Концепція м'якої сили підкреслює важливість залучення та співпраці поза примусом, відокремлюючи їх від більш традиційних форм впливу. Цей підхід у зовнішній політиці був прийнятий рядом країн, поміж яких є і Китай, яка стратегічно використовує м'яку силу для посилення своєї глобальної

позиції. КНР, усвідомлюючи обмеження жорсткої сили в досягненні довгострокових дипломатичних цілей, зосереджується на проектуванні єдиної архітектури свого міжнародного впливу, що складається з блоків високих економічних результатів, культурної привабливості та розповсюдження моделі розвитку. Цей комплекс використовується як засада побудови партнерств, покращення міжнародного іміджу та протидії нарративам про китайську загрозу. Через такі ініціативи, як інфраструктурні проекти, просування китайської культури, підкреслення успіху китайської економічної моделі, КНР прагне не тільки апелювати до інших країн, але й змінити сприйняття своєї соціально-політичної системи та цінностей на світовій арені.

Зауважимо комплексність підходу м'якої сили КНР. В даному контексті китайська економічна стратегія, наприклад, ініціатива «Один пояс, один шлях» спрямована на поглиблення економічної співпраці, що не тільки зміцнює економічні зв'язки, але й створює образ Китаю як джерела економічного розвитку в різних регіонах світу. Додатково, активна участь Китаю в регіональних і міжнародних організаціях демонструє його готовність до мирного врегулювання спорів та сприяння регіональній безпеці, представляючи КНР як відповідального міжнародного актора. Завдяки узгодженій інформаційній політиці та використанню медіа Китай також прагне зміцнити глобальну думку, підтримуючи свої інтереси на міжнародній арені. Можемо зробити висновок, що це допомогло покращити глобальне розуміння своєї позиції та ще більше продемонструвати свої наміри та інтереси на міжнародній арені. Наприклад, Китай відкорегував свою політику з поширення інформації під час профілактики та контролю після епідемії Covid 19, публічно демонстрував позицію щодо викидів радіоактивної води на АЕС Фукусіма-Дайічі в Японії. Продовжуючи тему екологічної безпеки, що є зрозумілою та важливою для світу і може покращити імідж Китаю, який часто звинувачували і звинувачують у недбалому ставленні до екології на користь економіки, Пекін у контексті аварії на АЕС проводить інформацію щодо обмеження імпорту японських морепродуктів тощо. Всі ці зусилля в комплексі дозволяють Китаю будувати міцні відносини з сусідніми країнами на основі взаємовигідної співпраці та культурного обміну, що сприяє створенню стабільного та мирного регіонального порядку з Китаєм у центрі. Такий підхід відображає стратегічне розуміння Китаєм значення м'якої сили в зміцненні його глобального впливу та позиції у Східноазійському регіоні.

Ключові компоненти м'якої сили Китаю охоплюють широкий спектр культурних, економічних, технологічних і дипломатичних ініціатив, які країна використовує для зміцнення свого впливу на світовій арені без застосування військової сили або прямого політичного тиску. Виділимо ключові компоненти комплексу м'якої сили Китаю. Опис подано в Табл. 1.

Таблиця 1

Ключові компоненти комплексу м'якої сили Китаю

Компоненти	Коментарі
Культурна дипломатія	Китай активно просуває свою культуру за кордоном через Інститут Конфуція, організацію культурних заходів, виставок. Це включає також розповсюдження китайської мови та культури, що сприяє кращому розумінню та прихильності до Китаю в інших країнах.

Глобальна медіа присутність і комунікаційна стратегія	Китай інвестує в міжнародні медіа-платформи, такі як CGTN (China Global Television Network) для розповсюдження своєї точки зору на глобальній арені.
Міжнародна освіта та науковий обмін	Надання стипендій іноземним студентам для навчання в Китаї, а також співпраця у сфері науки і технологій є важливою частиною стратегії м'якої сили, яка сприяє позитивному сприйняттю КНР.
Економічна співпраця	Китай використовує свій економічний вплив як інструмент м'якої сили, зокрема через ініціативу «Один пояс, один шлях», що спрямована на стимулювання торгівлі та інвестиційних зв'язків між Китаєм і країнами по всьому світу.
Технологічна дипломатія	Розширення глобального впливу через високі технології, включаючи цифрові платформи, телекомунікації (наприклад, розгортання мереж 5G компанією Huawei) та інновації в сфері штучного інтелекту.
Міжнародні організації та багатостороння дипломатія	Активна участь та вплив на роботу міжнародних організацій, таких як ООН, для формування глобального порядку денного відповідно до своїх інтересів.

Джерело: аналіз на основі Dialogo Politico (Політичний діалог, 2024), Global Asia (Глобальна Азія, 2013), Council on Foreign Relations (Рада з міжнародних відносин, 2018).

Реалізація Китаєм своєї стратегії м'якої сили у Східній Азії є комплексною – тобто використовує як економічні ініціативи, так і культурні обміни для посилення впливу в регіоні. Ініціатива «Один пояс, один шлях» є ключовим блоком цієї стратегії з будівництвом інфраструктури через шість транспортних коридорів, спрямованих на розвиток взаємозв'язку між країнами-членами. Ця ініціатива з розвитку інфраструктури доповнюється програмами, спрямованими на сприяння тіснішим культурним і освітнім зв'язкам, таким як проведення молодіжних і академічних обмінів, які ще більше поглиблюють відносини між Китаєм і державами-учасниками ініціативи. Крім того, інтенсифікація фінансових та економічних контактів у рамках ініціативи, прикладом якої є стимулювання відносин між китайськими діловими колами та відповідними представниками держав-учасниць, підкреслює прагнення Китаю використовувати економічну взаємозалежність як засіб розширення свого впливу в регіоні Східної Азії. Завдяки цим узгодженим зусиллям Китай не лише демонструє привабливість своєї економічної моделі, але й просуває свою культуру, реалізуючи таким чином комплексну стратегію м'якої сили, спрямовану на побудову стійких партнерств і посилення свого становища в регіоні Східної Азії. Крім того, започатковуючи нові інфраструктурні проекти та врегульовуючи ситуації воєнно-політичної нестабільності в наявних гарячих точках світу, Пекін прагне зміцнити свою роль як ключового партнера для більшої кількості країн регіону, відображаючи стратегічний підхід до «м'якої сили». Інвестиції в інфраструктуру за межами Китаю: Наприклад, ініціатива "Один

пояс, один шлях", яка має на меті створення мережі торгових та інфраструктурних зв'язків між Китаєм та іншими країнами Євразії, Африки та Південної Америки. Хоча європейські країни і практично згорнули співпрацю за цим проєктом, однак Пекін не відмовився від нього. Адже, ці інвестиції дозволяють Китаю зміцнювати свої економічні та політичні зв'язки з різними регіонами. Участь у міжнародних миротворчих операціях: Наприклад, участь Китаю в миротворчих місіях ООН, особливо в Африці та на Близькому Сході, де він декларує сприяння розвитку та збереженню миру. Дипломатичні ініціативи та співпраця: Наприклад, підтримка Китаєм регіональних ініціатив співробітництва, таких як Азіатський банк інфраструктури та інвестицій (АІІВ), який має на меті підтримку розвитку інфраструктури в регіоні та підсилення ролі країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону.

Дана комплексна стратегія має бути підтримана відповідним інструментарієм комунікації. Виділимо ключові складові комунікаційної стратегії КНР в рамках поширення м'якої сили на рис. 1.

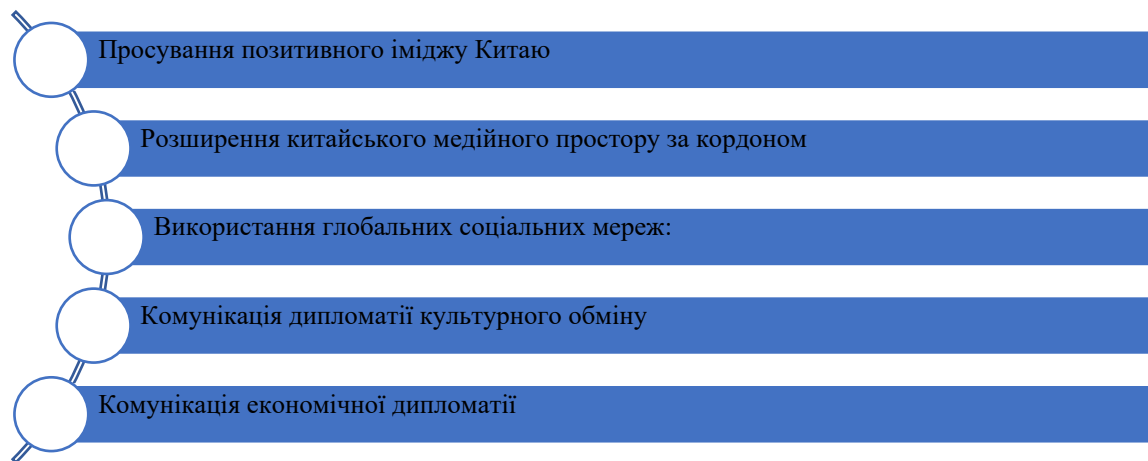

Рис. 1. Основні складові комунікаційної стратегії китайської м'якої сили
Джерело: власний аналіз.

Опишемо в більших деталях виділені підходи комунікаційної стратегії Китаю в ключі м'якої сили:

Комунікаційна стратегія Китаю в напрямку розгортання м'якої сили в Східній Азії є комплексною та різнонаправленою, включаючи кілька ключових елементів, які взаємодіють між собою для створення позитивного іміджу країни та зміцнення її впливу в регіоні. Основні аспекти цієї стратегії включають:

Просування позитивного іміджу Китаю: ключовою метою комунікаційної стратегії є створення позитивного іміджу Китаю на міжнародній арені, в рамках реалізації даної цілі використовуються державні ЗМІ, соціальні мережі, а також культурні та освітні програми, спрямовані на демонстрацію досягнень Китаю у різних сферах, від економіки до культури;

Розширення китайського медійного простору за кордоном: Китай активно працює над розширенням свого медійного простору за кордоном через створення та підтримку міжнародних версій своїх новинних агентств, таких як CCTV, Xinhua, CRI та CGTN. Особливо CGTN підвищує свою міжнародну впізнаваність через мультиплатформенну багатоканальну трансляцію, включаючи традиційне телевізійне мовлення та офіційні акаунти на основних соціальних медіа-платформах. CGTN також зосереджується на інноваціях у контенті, пропонуючи такі програми, як «China 24» і

«Global Business», які відповідають інтересам закордонної аудиторії, і прагне співпрацювати з провідними міжнародними медіа для спільного висвітлення подій, підвищуючи авторитетність та глобальний вплив своїх новин. Сінхуа, зі свого боку, надає багатомовні послуги та створює глобальну мережу збору та поширення новин, що дозволяє швидко реагувати на світові новини. Крім того, Xinhua використовує хмарні обчислення та великі дані для оптимізації процесу виробництва новин і здійснює точне просування контенту на основі аналізу потреб користувачів. Ці стратегії спільно сприяють розширенню медіапростору Китаю за кордоном та зміцненню його голосу на міжнародній арені. І це дозволяє Китаю представляти свою точку зору на міжнародні події та питання, впливаючи на глобальну думку.

Використання глобальних соціальних мереж: Китай активно використовує соціальні мережі та цифрові платформи для просування своїх поглядів та культурних цінностей. Це включає активність в міжнародних соціальних мережах, незважаючи на те, що вони заборонені всередині самого Китаю.

Комунікація дипломатії культурного обміну: за допомогою програм культурного обміну в рамках мережі Інституту Конфуція Китай прагне поширювати свої цінності, що є важливим елементом м'якої сили, який допомагає побудувати глибше розуміння та симпатію до китайської культури;

Комунікація економічної дипломатії: економічна взаємодія, зокрема через ініціативи такі як «Один пояс, один шлях», використовується для поглиблення економічних зв'язків та стимулювання регіональної інтеграції, інвестиції у ключові сектори економіки інших країн також відіграють важливу роль у зміцненні довіри та співпраці.

Комунікаційна стратегія Китаю використовує комбінацію цих підходів для створення комплексного впливу, спрямованого на покращення міжнародного сприйняття Китаю, зміцнення культурних та економічних зв'язків, а також розширення його впливу в Східній Азії та за її межами.

Висновки. В підсумку, розглянуто комплексне застосування концепції м'якої сили Китаєм як стратегічного інструменту зовнішньої політики для зміцнення свого глобального впливу та позицій. За допомогою аналізу широкого спектру ініціатив, включаючи культурну дипломатію, глобальну медійну присутність, міжнародну освіту та науковий обмін, економічну співпрацю, технологічну дипломатію, а також активну участь у міжнародних організаціях, стаття підкреслює багатовимірність та комплексність підходу Китаю до використання м'якої сили. Стратегічне використання Китаєм м'якої сили, особливо через ініціативу «Один пояс, один шлях», відіграє ключову роль у зміцненні економічних зв'язків та створенні позитивного іміджу країни на світовій арені. Ці зусилля не тільки спрямовані на поширення китайських цінностей та підвищення міжнародного іміджу Китаю, але й на просування стабільності та миру в регіоні Східної Азії через культурний обмін та економічну взаємодію. Комунікаційна стратегія Китаю, включаючи просування позитивного іміджу країни, розширення медійного простору за кордоном, використання соціальних мереж та культурного обміну, є важливим інструментом у реалізації його м'якої сили. Ці елементи спільно сприяють формуванню позитивного сприйняття Китаю на міжнародному рівні та зміцненню його впливу як на регіональному, так і на глобальному рівнях. В цілому, стратегія м'якої сили Китаю відображає стратегічне розуміння значення не тільки економічної, але й культурної та інформаційної взаємодії в сучасному глобалізованому світі. Китай демонструє, що м'яка сила може бути ефективним інструментом для досягнення довгострокових дипломатичних цілей, будівництва міцних міжнародних партнерств та підвищення глобального впливу без застосування прямого примусу.

Перспективи подальших досліджень передбачають аналіз комунікаційної стратегії Китаю в рамках реалізації м'якої сили у перспективі потенційної заборони китайських соціальних мереж в провідних країнах світу на прикладі потенційної заборони ТікТок в США.

Бібліографічний список

- Білоконь, О., 2014. М'яка сила Китаю як інструмент формування нового міжнародного порядку. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*, 8, с. 157–159. Доступно: <<https://fip.dp.ua/index.php/FIP/article/view/391>>
- Бульбенюк, С., 2022. Геополітичні й гео економічні амбіції та м'яка сила Китаю: зауваги до дискурсу про особливості просування й утвердження. *Китаєзнавчі дослідження*, 2, с. 39–53. DOI: <https://doi.org/10.51198/chinesest2022.02.039>.
- Даниленко, С. та Бай, Л., 2020. Імідж Китаю в зовнішньополітичній стратегії КПК. *Evropský politický a právní diskurz*, 7(2), pp. 68-78. Доступно: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/evropr_2020_7_2_11>
- Дорош, Л. та Яблонська, М., 2021. М'яка сила Китаю: оцінка ефективності та реакція на сучасні виклики. *Гуманітарні візії*, 7(2), с. 22–27. DOI: <https://doi.org/10.23939/shv2021.02.022>.
- Кіктенко, В., 2017. Гео економічне зростання Китаю у сучасному світі: стенограма наукової доповіді на засіданні Президії НАН України 22 лютого 2017 р. *Вісник Національної академії наук України*, 04, с. 42–60. DOI: <https://doi.org/10.15407/visn2017.04.042>.
- Мателешко, Ю., 2023. Напрями та інституції м'якого впливу Китаю в Україні. *Актуальні проблеми політики*, 72, 93–100. DOI: <https://doi.org/10.32782/app.v72.2023.13>
- Cao, Q., 2014. Chapter 7. China's soft power. In: *Discourse approaches to politics, society and culture*, pp. 171–194. DOI: <https://doi.org/10.1075/dapsac.54.08cao>.
- Chen, Q., 2016. 'China's Soft Power Policies and Strategies: The Cultural Activist State. *Law, Social Justice & Global Development*, 2016(1), 1–13. Available at: <https://warwick.ac.uk/fac/soc/law/elj/lgd/2016-1/chen_finalfinal.pdf>
- Council on Foreign Relations, 2018. *China's big bet on soft power*. [online] Available at: <<https://www.cfr.org/backgrounder/chinas-big-bet-soft-power>>.
- Dialogo Politico, 2024. *China's Soft Power in Latin America*. [online] Available at: <<https://dialogopolitico.org/special-edition-2024-keys-to-understanding-china/chinas-soft-power-in-latin-america/>>.
- Global Asia, 2013. How 21st-Century China sees public diplomacy as a path to soft power. [online] Available at: <https://www.globalasia.org/v7no3/cover/how-21st-century-china-sees-public-diplomacy-as-a-path-to-soft-power_mo-jinweizhou-qingan>.
- Łoś, R., 2023. Chinese soft power. *Polish Political Science*, 52, 135–149. DOI: <https://doi.org/10.15804/ppsy202305>.
- Men, H., 2020. Optimization of China's strategic ideas. In: *Springer eBooks*, pp. 77–131. DOI: https://doi.org/10.1007/978-981-15-4257-2_3.
- Repnikova, M., 2022. *Chinese soft power*. DOI: <https://doi.org/10.1017/9781108874700>.
- Wang, Y., 2008. Public diplomacy and the rise of Chinese soft power, *in the Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 616(1), pp. 257–273. DOI: <https://doi.org/10.1177/0002716207312757>.
- Ye, P. and Albornoz, L.A., 2018. Chinese media 'Going out' in Spanish speaking countries: The case of CGTN-Español. *Westminster Papers in Communication and Culture (Print)*, 13(1), pp. 81–97. DOI: <https://doi.org/10.16997/wpcc.277>.

- Zanardi, C., 2016. 'China's soft power with Chinese characteristics: the cases of Confucius Institutes and Chinese naval diplomacy. *Journal of Political Power*, 9(3), pp. 431–447. DOI: <https://doi.org/10.1080/2158379x.2016.1232289>.
- Zhang, W., 2010. 'China's cultural future: from soft power to comprehensive national power. *International Journal of Cultural Policy*, 16(4), pp. 383–402. DOI: <https://doi.org/10.1080/10286630903134300>.

References

- Bilokon, O., 2014. Miaka syła Kytaiu yak instrument formuvannia novoho mizhnarodnoho poriadku [China's soft power as a tool for the formation of a new international order]. *Filosofia ta politolohiia v konteksti suchasnoi kultury*, 8, pp. 157–159. Available at: <https://fip.dp.ua/index.php/FIP/article/view/391> (in Ukrainian)
- Bulbeniuk, S., 2022. Heopolitychni y heoekonomichni ambitsii ta miaka syła Kytaiu: zauvahy do dyskursu pro osoblyvosti prosuvannia y utverdzhennia [Geopolitical and geo-economic ambitions and “soft power” of China: comments on the discourse on the features of promotion and approval] *Kytaieznavchi doslidzhennia*, 2, pp. 39–53. DOI: <https://doi.org/10.51198/chinesest2022.02.039>. (in Ukrainian)
- Cao, Q., 2014. Chapter 7. China's soft power. In: *Discourse approaches to politics, society and culture*, pp. 171–194. DOI: <https://doi.org/10.1075/dapsac.54.08cao>.
- Chen, Q., 2016. 'China's Soft Power Policies and Strategies: The Cultural Activist State. *Law, Social Justice & Global Development*, 2016(1), 1–13. Available at: https://warwick.ac.uk/fac/soc/law/elj/lgd/2016-1/chen_finalfinal.pdf
- Council on Foreign Relations, 2018. *China's big bet on soft power*. [online] Available at: <https://www.cfr.org/backgrounder/chinas-big-bet-soft-power>.
- Danylenko, S. ta Bai, L., 2020. Imidzh Kytaiu v zovnishnopolitychniï strategii KPK [China's image in the CPC's foreign policy strategy]. *Evropský politický a právní diskurz*, 7(2), pp. 68-78. Доступно: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evpopr_2020_7_2_11 (in Ukrainian)
- Dialogo Politico, 2024. *China's Soft Power in Latin America*. [online] Available at: <https://dialogopolitico.org/special-edition-2024-keys-to-understanding-china/chinas-soft-power-in-latin-america/>.
- Dorosh, L. and Yablonska, M., 2021. M'iaka syła Kytaiu: otsinka efektyvnosti ta reaktsiia na suchasni vyklyky [Soft Power of China: efficiency and response to the current challenges]. *Humanitarni vizii*, 7(2), 22-27. DOI: <https://doi.org/10.23939/shv2021.02.022>. (in Ukrainian)
- Global Asia, 2013. How 21st-Century China sees public diplomacy as a path to soft power. [online] Available at: https://www.globalasia.org/v7no3/cover/how-21st-century-china-sees-public-diplomacy-as-a-path-to-soft-power_mo-jinweizhou-qingan.
- Kiktenko, V., 2017. Heoekonomichne zrostannia Kytaiu u suchasnomu sviiti: stenohrama naukovoï dopovidi na zasidanni Prezydii NAN Ukrainy 22 liutoho 2017 r. [China's geo-economic rise in the modern world]. *Visnik Nacìonal'noï Akademii Nauk Ukraïni*, 04, pp. 42–60. DOI: <https://doi.org/10.15407/visn2017.04.042>. (in Ukrainian)
- Łoś, R., 2023. Chinese soft power. *Polish Political Science*, 52, 135–149. DOI: <https://doi.org/10.15804/ppsy202305>.
- Men, H., 2020. Optimization of China's strategic ideas. In: *Springer eBooks*, pp. 77–131. DOI: https://doi.org/10.1007/978-981-15-4257-2_3.
- Meteleshko, Yu., 2023. Napriamy ta instytutsii miakoho vplyvu Kytaiu v Ukraïni [Directions and institutions of soft China's influence in Ukraine]. *Aktualni problemy polityky*, 72, 93–100. DOI: <https://doi.org/10.32782/app.v72.2023.13> (in Ukrainian)

- Repnikova, M., 2022. *Chinese soft power*. DOI: <https://doi.org/10.1017/9781108874700>.
- Wang, Y., 2008. Public diplomacy and the rise of Chinese soft power, *in the Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 616(1), pp. 257–273. DOI: <https://doi.org/10.1177/0002716207312757>.
- Ye, P. and Albornoz, L.A., 2018. Chinese media ‘Going out’ in Spanish speaking countries: The case of CGTN-Español. *Westminster Papers in Communication and Culture (Print)*, 13(1), pp. 81–97. DOI: <https://doi.org/10.16997/wpsc.277>.
- Zanardi, C., 2016. ‘China’s soft power with Chinese characteristics: the cases of Confucius Institutes and Chinese naval diplomacy. *Journal of Political Power*, 9(3), pp. 431–447. DOI: <https://doi.org/10.1080/2158379x.2016.1232289>.
- Zhang, W., 2010. ‘China’s cultural future: from soft power to comprehensive national power. *International Journal of Cultural Policy*, 16(4), pp. 383–402. DOI: <https://doi.org/10.1080/10286630903134300>.

Стаття надійшла до редакції 06.06.2024 р.

Bai Lu

CHINA'S COMPETITION FOR SOFT POWER IN EAST ASIA: COMMUNICATION STRATEGIES AND IMPACT ASSESSMENT

Abstract. *Current instability in the world emphasizes the importance of using soft power tools to promote state interests in other regions of the world. A key example in this regard is China's soft power strategy, supported by the appropriate communication strategy tools. The aim of this paper is to identify China's strategy in using various communication tools, including cultural exchanges, media projects, and educational programs to strengthen its soft power and influence in the East Asian region. Paper provides an analysis of China's strategic use of the concept of soft power to expand its influence on the international arena, with an emphasis on the East Asian region. The paper analyzes how China abandoning traditional methods of direct coercion (military force, economic sanctions), focuses on engagement and cooperation through cultural appeal, economic initiatives, and diffusion of values. It is determined that for the region of East Asia, the central element of this strategy is the Belt and Road Initiative, which is aimed at deepening economic integration and cultural exchange, which is supported by measures in the fields of education, science, technology, as well as active participation in international organizations. The importance of information policy and media space in shaping global opinion and a positive image of China is emphasized, including the expansion of media space abroad through platforms such as CGTN and Xinhua. In addition, the use of social media and digital platforms to promote Chinese views and values plays a key role in the soft power strategy. The effectiveness of China's soft power in building sustainable international partnerships and strengthening its position in the region is highlighted, paying attention to the challenges and prospects of such an approach. China's efforts to develop infrastructure, promote cultural exchange and economic interaction with countries in the region are analyzed, emphasizing the strategic importance of soft power to ensure China's long-term global influence. The proposed paper may be useful for researchers, analysts in the field of diplomacy in East Asia, state and local authorities. Future research is planned to focus on the study of China's communication strategy in the context of the use of soft power, analyzing the possible bans of Chinese social networks in the leading countries of the world considering the situation with the potential ban of TikTok in the US.*

Keywords: *Soft Power; Communication Strategy; China; East Asia; Economic Diplomacy*